

מידעון

לשכת עתרת לקבלת סיוע

מידעון למשפחות נפגעי טרור | 26 בספטמבר 2019 כ"ו באלול תשע"ט | 31

והפעם על: קביעת דרגת נכות - המשך

מיצוי זכויות יעבץ ביטון עו"ד

"פגימה מורכבת זוגית"

פגימה זו אינה מוגדרת בתקנות אך משמעותה פגימה באיברים זוגיים בגוף (ידיים, רגליים, כליות, ריאות וכו').

לפי תקנה 3 (ב) דרגת-נכות של פגימה מורכבת זוגית תיקבע בהתאם להגבלה בתפקידי הגוף הנובעת מהפגימה הזוגית, אם לא נקבע לפגימה זו מבחן מיוחד; דרגת הנכות האמורה לא תעלה על דרגה המהווה צירוף של דרגות-נכות שייקבעו לפגימה הימנית ולפגימה השמאלית אילו אותן פגימות היו פגימות בודדות לפי תקנה 2, ובלבד שבשום אופן אין לקבוע לפגימה מורכבת זוגית דרגת-נכות העולה על 100% (מכאן שבמידה ויש בפגימות הזוגיות כדי לגרום להפרעת תפקוד כללית יחול מבחן זה; במידה ואין הפרעת תפקוד כללית יצורפו דרגות הנכות בחישוב מצטבר (קומולטיבי) ולא משוקלל).

תקנה 3(ג) קובעת - נפגם נכה מספר פגימות מוכרות וביניהן גם פגימה מורכבת זוגית, יראו לעניין חישוב דרגת הנכות את דרגת הנכות שנקבעה לפגימה המורכבת הזוגית לפי תקנת-משנה (ב) כדרגת-נכות שנקבעה לפגימה בודדת.

תקנה 7 לתקנות קובעת כי דרגת נכות לפגימה מוחמרת, המהווה פגימה מורכבת זוגית, תקבע על פי החישוב כאילו הפגימה המוחמרת היא פגימה מוסבת (לשון התקנה אומרת כי "מותר" לקבוע זאת, אך סביר להניח כי כך אמנם יעשה).

עיגול דרגת הנכות

בעניין זה של קביעת דרגת נכות לנכים נפגעי פעולות איבה יש להזכיר את תקנות התגמולים לנפגעי פעולות איבה (קביעת דרגת נכות), תשנ"ו - 1996 - תקנות הכוללות סעיף אחד בלבד הקובע כי בקביעת דרגת נכות לנפגעי פעולות איבה, כאשר הדרגה הנקבעת מבוטאת בשבר אחרי השלם, יש לעגל את השבר לשלם כלפי מעלה.

תגובה נפשית

תקנה 4 לתקנות קובעת כיצד יש להתחשב בתגובה הנפשית לפגיעה הגופנית. התקנה אינה עוסקת בפגיעה נפשית ישירה אלא בפגיעה נפשית תוצאתית של הפגיעה הגופנית. התקנה קובעת כי דרגת הנכות הקבועה לצד כל פגימה גופנית כוללת גם את התגובה הנפשית הנובעת ממנה; אולם הועדה הרפואית רשאית לקבוע דרגת נכות נוספת עבור התגובה הנפשית, כמפורט בסעיף 34 לתוספת (מבחן מיוחד לתקנה זו), אם מצאה כי התגובה הנפשית חורגת בעוצמתה מזו ההולמת את אותה פגימה.

תקנה זו חשובה ביותר ומהווה חזרה על שנאמר בסעיף מבחן 34 העוסק בתגובה נפשית הנובעת מנכות גופנית. סעיף מבחן זה קובע את דרגת הנכות בהתאם לכושר התפקודי הנפשי.

נציין מניסיונו כי לא אחת נתקלנו בפגיעה בכושר התפקודי הנפשי כתוצאה מנכות גופנית, בייחוד כאשר מדובר בדרגות נכות גבוהות, בקטיעות, ובפגמים "חיצוניות". בכל מקרה של דרגת נכות גבוהה יש להתייחס גם למרכיב הנפשי של הפגיעה ולבחון את הכושר התפקודי הנפשי בעקבותיה.

ויודגש, סעיף מבחן 34 אינו מתייחס לתגובות הלם שהינן פגיעות נפרדות ואשר לאחרונה אף נקבע סעיף מבחן מיוחד בגין (א.34). תגובת הלם (PTSD) הינה פגיעה ישירה ולא תוצאתית לפגיעה גופנית.

<p>החומר המקצועי נלקח מתוך הספר 'נפגעי פעולות איבה' המדריך לנכים ולמשפחות הנספים באדיבות: עומרי יעבץ עו"ד, נוטריון yavetzad@gmail.com</p>	<p> </p>	<p> ניתן לקבוע פגישת ייעוץ חינם במשרדי זק"א בנות 1-800-22-30-20 </p>
---	----------	--

והפעם על: אם אדם לא התחנך - נשיבוא לידי הניסיון, לא תהיה לו מלחמה כלל

עוד למחשבה טורו של חיים ולדר

החינוך האמתי הוא עיצוב המצפון. כאשר אומרים לאדם לעשות משהו והוא עושה - זה אינו חינוך אלא הפעלה טכנית. ככל שהדברים נאמרים יותר ומתוך הסברה ושכנוע עמוק, הדברים משתרשים בנפשו, ונוצר אצלו דבר הקרוי "מצפון"

1. לפני שבועיים התקשר אלי אחד הקוראים. הוא היה מודאג. מודאג מאד. הדאגה שלו נגעה ל"עתידי הדור". נו. מי מאתנו לא מודאג מעתיד הדור? בעיקר לנוכח שלל הניסיונות העומדים בפני צעירי הצאן. למען האמת, התזה שלי הפוכה. אני סבור כי אין דור שבו יש הוכחה ליעילותו של החינוך, כי הלא בדורות הקודמים לא היו לנו ניסיונות כמו שיש לדור הזה. עולם התקשורת הוויזואלית האלקטרונית והניידת הפך את העולם כמו שסודם נהפכה - רק לצד השני...

לכאורה על פי ההיגיון 90 אחוז מבני הנוער היו צריכים להתמקד כי זה כל כך קל וכחוט השערה בין האדם שומר המצוות לבין הפקרות מוחלטת.

וראו זה פלא, למרות שהעולם התהפך, עולם הישיבות נותר כשהיה ויש יותר בחורים ואברכים השוקדים על לימודם יומם וליל, שומרים על קלה כבחמורה ואף יש המחמירים על עצמם. תשעים וחמשה אחוזים של הבחורים צמודי מסגרת והם כאי בודד של אור בתוך ים החושך.

ומה שומר עליהם? רק החינוך. זה אומר שהחינוך בדורנו הוא טוב ונפלא ואין שום סיבה לשנותו.

אז נכון שיש נושאים וכולם מצביעי עליהם, חלק כהוכחה לכישלון, אך האמת היא הפוכה. עלינו לזכור שמספרם הגדול והולך מעיד רק על המספר הכללי הגדול והולך של הבחורים שהולכים בתלם. המספרים אולי גדלים אבל האחוזים נותרים על מקומם. אין כאן שום עדות על כישלון השיטה או הדרך.

זה לא שעלינו לשקוט על שמרנו ולהשלים עם זה, עלינו גם לתת את הדעת כיצד שלא לאבד את הנושאים, אך אל לנו חלילה לסכן את כל 95 האחוזים ולנסות שיטות חדשות.

2. ועדיין יש מקום לחזק את הצריך חיזוק. לדאוג לכך שהחינוך יהיה אפקטיבי ומותאם לעולם שלנו שהתהפך על פניו.

לפני כמה שנים שמעתי שיחה שנאמרה לאנשי חינוך מאת הגאון רבי יהושע אייכשנטיין שליט"א ראש ישיבת "יד אהרן" בדבריו שנגעו לחינוך הדור. היה ניתוח מעמיק ותשובות לתמיהות רבות ולקשיים שאנו נתקלים בהם בחינוך.

את הדברים רשמתי אז על גב מחברת, וכעת הגיע הזמן לפרסמם.

החינוך האמתי הוא עיצוב המצפון. כאשר אומרים לאדם לעשות משהו והוא עושה - זה אינו חינוך, אלא הפעלה טכנית. הוא עושה את הדברים והם אינם נכנסים לו לחשיבה. אך כאשר אומרים לאדם שכך וכך צריך וראוי לעשות - זה נכנס אל המוח, וככל שהדברים נאמרים יותר ומתוך שכנוע עמוק הדברים משתרשים בנפשו, ונוצר אצלו דבר הקרוי "מצפון".

3. "מצפון" הוא כעין חיסון נגד הרצון. כאשר נולד אצל בן אדם רצון הנוגד את המצפון - נערכת מלחמה פנימית. ככל שהחיסון יותר חזק - כך גדולים הסיכויים שינצח במלחמה. מאידך, גם אם יפסיד בה פעם אחת - יהיה ליבו נוקפו על כך - משום שפעל כנגד מצפונו - כאב הלב הנובע מפעולה כנגד המצפון הוא לכשעצמו סוג של חינוך עצמי.

כאשר אדם מתחנך, נאמר, שלא לשקר, תיווצר אצלו מלחמה בין המצפון והחינוך שניתן לו שלא לשקר לבין התועלת שישגי מהשקר. ישנם סיכויים רבים שהמצפון יגבר - אך אם אדם לא הת-חנך על האיסור הנורא לשקר, אלא הדברים נאמרו לו כהוראה בעלמא - כאשר ייווצר אצלו הצורך לשקר, כלל לא תהיה לו מלחמה.

4. בבואנו לחסן את הדור, עלינו לברר מהם ניסיונותיו.

בקום המדינה היו שנלחמו נגד השימוש בשפה העברית. מן החזו"א זצוק"ל התיר לדבר בשפה, וכשנשאל מדוע, סיפר על קו ההגנה בין צרפת לגרמניה שכולם בטחו בו ולבסוף פלשו הגרמנים מצפון. "לכל דור יש את החזית שלו", אמר מרן החזו"א, "וכל דור צריך לדעת היכן להציב את קו ההגנה שלו".

היו תקופות שהמלחמה הייתה על "בן אדם למקום" גם אצל הגויים. מלחמות על הנצרות והאסלאם. זו הייתה המלחמה, ושם הציבו גדולי ישראל את קו ההגנה, אחר כך באו ימים של "בן אדם לחברו" - הקומוניזם ודומיו היו רעיונות שנועדו ליצור שיתוף ושוויוניות אצל בני אדם - היו אלה רעיונות שקסמו לרבים, ושם צריך היה להציב את קו ההגנה.

בימינו, הנושא הוא "בן אדם לחומר". הדמוקרטיה הפכה להיות סוג של דת. "חופש הפרט", "חופש הביטוי". האדם מעל הכל. אינו משועבד כביכול לכולם. לא לקונו, לא לחברו ואף לא להוריו. רצונו הוא הנושא היחיד החשוב כביכול והוא העיקר. בעולמנו כבר אין ערכים של טוב אוניברסלי אלא טוב אישי. הנוחות היא השיקול המרכזי.

כל מה שקורה בעולם - חודר קצת אלינו. אנו חשים צורך לשלול את החילוניות, להתקיף אותה, לבוז לה, אך האם יש בזה כדי ליצור "חינוך"? האם אנו חושבים שבכך שאנו מתקיפים אותם - נוצר אצל הילדים מצפון?

5. "חופש הפרט" חדר גם לילדים. פעם היו הורים מצווים על הילד ונוקטים בצעדי ענישה, ולו כדי להרגילו לחיות על פי כללים ועל פי אמות מידה של רע וטוב. בדמוקרטיה אין דבר כזה, כי מה ש"עשה טוב לילד" הוא העיקר, ולא מה ש"טוב". כולם חושבים על זכויות הילד ולא על חובות הילד.

לחץ חברתי הוא עניין חשוב, אך עלינו להישמר מלבסס עליו את החינוך, כי אז האדם מתחנך ללכת בדרך מסוימת בגלל כדאיות ולא בגלל מצפון. יכול אדם ללכת כל חייו בדרך מסוימת רק בגלל שכך כדאי לו ובגלל הלחץ החברתי - ובתוכו אין מאומה.

אנו רוצים לחנך את הדור להיות בני תורה, ומוציאים עצמנו משדרים "כדאי להיות בן תורה, כדאי כך וכדאי אחרת". אנו עושים כך משום שהחילוניות לימדה אותנו להביט דרך ה"כדאי".

אם ה"כדאי" ולא ה"צריך", הוא המנע את דרכו של הילד, מה יהיה אם יחליט פתאום שלא כדאי? מכיוון שרבים מבססים את חינוכם על לחץ חברתי ועל "מה יגידו", ולא מתמקדים בהפנמת ערכים ויצירת מצפון, אנו רואים נשירה גדולה שנובעת בין השאר מכך שנער מרגיש שהוא לא עומד בלחץ החברתי - הדבר היחיד שהחזיק אותו. ברעו שהוא מתייאש, מה מחזק אותו? המצפון? מישהו בכלל השקיע במצפון שלו חוץ מלומר "תעשה כך וכך, כדאי לך"?

6. כל ילד מתפתח ורואה את העולם האמתי, הלא כל כך תמים. הוא מבין שלא כולם צדיקים, ויש כאלה שרק משתדלים "להסתדר". מכיוון שהוא אינו מחונך באמת, אלא מתוכנת שהכדאיות שלו היא ללכת בתלם החברתי ולהראות כלפי חוץ שהוא בסדר - הוא משקיע בעיקר בחיצוניות שלו ריקה ורקובה. הוא כבר אינו ילד והוא יודע כיצד להסתיר ולכסות. הוא עושה מה שטוב לו, כי ליותר מכך - לא חונך.

יש שבמקום להשקיע בהפנמת הערכים, מתמקדים בשלילת החילוניים. אש בוערת בפנים, והם דואגים להצית אש בחוץ. זה לא שעלינו להימנע משלילת הרע, אך עלינו לשים דגש יותר על הנחלת הטוב.

7. יש לתת לילדים, אסור מותר, ולא סיסמאות נבובות. אנו מנסים לבנות את החיים בלי ניסיונות, בלי ערכים, בלי מצפון, בלי אבחנה בין טוב לרע, והולכים על "כדאי לך". האם אנו רוצים שילדינו יהיו בני תורה כתואר, או באמת? בן תורה אמתי צריך להחזיר לילדיו את האמת, בלי להתמקד בקטניות חיצוניות. לעזוב קצת את הדאגה לקנות ולהתמקד יותר במה שיש בו.

צריך להחזיר את האמת ולהתמקד יותר בערכים, ולא להקים דור שהחשיבה היחידה שלו תהיה "איך אני מסתדר עם דעת הקהל", אלא "איך אני מסתדר עם ריבונו של עולם".

עד כאן, על קצה המזלג לחיזוק החינוך באופן המותאם לדורנו אנו.

שנה שבה נמשיך לפעול, לעזור, לסייע, לקדם למען החיים...

זק"א ישראל - 100% רק חסד

השדולה למען משפחות השכול | מחנות נופש שיקומיים | ימי פעילות וכיף ימי הולדת והגשמת משאלות | ייעוץ וסיוע מקצועי

חזי שבקס, מנכ"ל